

SOTEN TUOTTAMISEN TYÖRYHMÄ (TR 8)

LOPPURAPORTTI

Vastuuvalmistelija Saara Pikkarainen

Postiosoite:
Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Laskutusosoite:
Kainuun liitto,
Ostolaskut
PL 401
87070 Kainuu

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Y-tunnus
2496992-4

Pankki:
Iban:
FI17 8119 9710 0090 04
BIC: DABAFIHH
OVT-tunnus:
003724969924

Internet
www.kainuu.fi

Sisällys

1 YLEISTÄ VALMISTELUSTA.....	3
2 TYÖRYHMÄN TEHTÄVÄKSI ANTO JA TYÖSKENTELY	4
3 TYÖRYHMÄN KESKEISET TUOTOKSET	5
3.1 Liikelaitoksen tehtävien määrittelyä ja organisoituminen	5
3.2 Pelastustoimen tuotanto liikelaitoksessa	5
3.3 Terveyskeskusten kilpailukyvyn kehittäminen, henkilöstön valmennus	6
3.4 Muutosinfot terveyskeskusten vastaanotoille	6
3.5 Soten tuottamaisen työryhmän toimintaa.....	7
4 LOPUKSI.....	8

1 YLEISTÄ VALMISTELUSTA

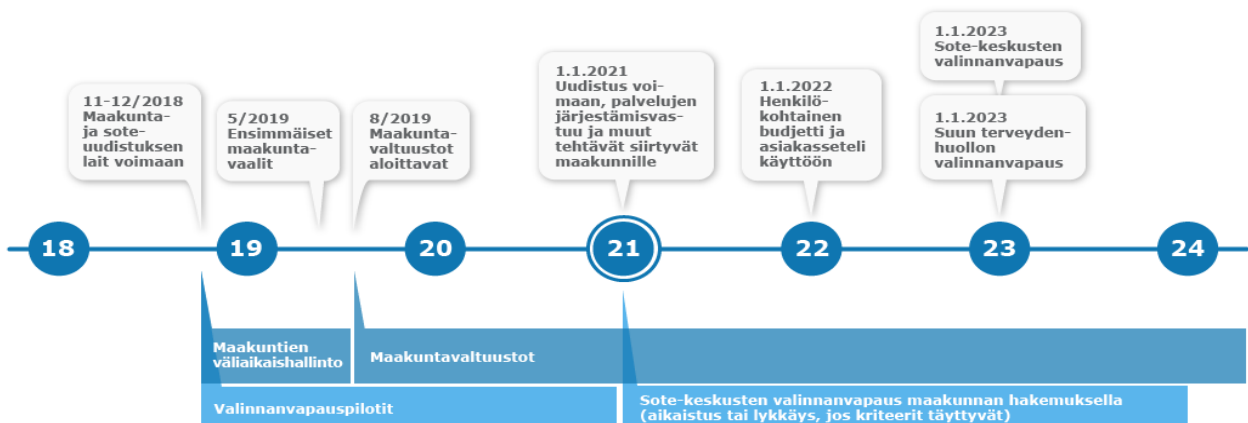
Maakunta- ja sote-uudistuksessa oli tarkoituksena perustaa uudet maakunnat, uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirtää maakunnille uusia tehtäviä. Uudistuksen oli tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021 alkaen. Suomen julkinen hallinto järjestettäisiin kolmella tasolla, jotka ovat valtio, maakunta ja kunta.

Tarkoituksena oli, että maakunta erottaa omissa toiminnassaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen ja palvelujen tuottamisen. Maakunnan omasta palvelujen tuottamisesta tulisi vastaamaan maakunnan liikelaitos. Maakunnan liikelaitoksessa tulisi toimimaan sosiaali- ja terveyskeskus (sote-keskus) ja suunhoidon yksikkö (hammashoitola). Vaihtoehtoisesti maakunta voi perustaa yhden tai useamman erillisen liikelaitoksen näitä palveluja varten.

Maakunnan liikelaitoksen tehtävänä olisi tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja, muita sille erikseen säädettyjä palveluja ja maakunnan osoittamia tehtäviä. Maakunta voisi perustaa yhden tai useampia liikelaitoksia. Maakunnan liikelaitoksella voi olla useita palveluyksiköitä. Näitä ovat esimerkiksi sote-keskukset, perhekeskukset, sairaalat ja vanhusten palvelujen yksiköt. Liikelaitos vastaisi tuottamisvastuullaan olevien palvelujen sisältämästä julkisen vallan käyttämisestä. Se tarkoittaa, että liikelaitoksen viranhaltijat voisivat esimerkiksi tehdä asiakkaan asiassa viranomaispäätöksiä. Liikelaitoksen tehtävänä on myös antaa maakunnalle asiantuntija-apua maakunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisessa.

Esityksen mukaan maakuntavaltuusto päättäisi yhden tai useamman liikelaitoksen perustamisesta maakuntaan. Valtuusto päättäisi mm. liikelaitokselle asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista, palvelujärjestelmän yhteensovittamisesta, muista palvelujen tuotannon edellytyksistä ja velvoitteista sekä liikelaitoksen investointisuunnitelmasta. Sipilän hallituksen jättäessä hallituksensa eronpyynnön 8.3.2019 maakunta- ja sote-uudistuksen jatkovalmisteluun ei ole edellytyksiä. Tuleva hallitus päättää, jatketaanko uudistamiseen liittyvää työtä. Tuleva hallitus tekee ratkaisut myös tehdyn työn hyödyntämisestä.

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN AIKATAULUSUUNNITELMA

Postiosoite:
Kainuun liitto,
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Laskutusosoite:
Kainuun liitto,
Ostolaskut
PL 401
87070 Kainuu

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Y-tunnus
2496992-4

Pankki:
Iban:
FI17 8119 9710 0090 04
BIC: DABAFIHH
OVT-tunnus:
003724969924

Internet
www.kainuu.fi

2 TYÖRYHMÄN TEHTÄVÄKSI ANTO JA TYÖSKENTELY

Soten tuottamistyöryhmän vastuuvalmistelijä Saara Pikkarainen on toiminut työryhmän puheenjohtajana ja sihteerinä. Varapuheenjohtajana on ollut Arja Horto. Työryhmään nimettiin jäsenet ja varajäsenet henkilöstöjärjestöistä, Kainuun sotesta ja Kainuun Pelastuslaitoksesta sekä jäsenet poliittisista puolueista ja kunnista.

Työryhmän varsinaiset jäsenet:

Kempainen Tapani, Keskusta
Hynynen Evelyn, KD
Törrö Tiina, Tehy (varajäsen Tervo Sari, Super)
Makkonen Risto, Juko (varajäsen Korhonen Taina, JHL)
Keränen Heimo, Hyrynsalmen kunta
Kareinen Jani, Kainuun pelastuslaitos (varajäsen Huotari Reino, Kainuun pelastuslaitos)
Timonen Mikko, Kainuun sote (varajäsen Kananen Kristiina, Kainuun sote)
Horto Arja, Kainuun sote (varajäsen Koivunen Jaana, Kainuun sote)
Mäklin Jaana, Kainuun sote (varajäsen Salomaa Seija, Kainuun sote)
Kainulainen Anna-Liisa, Kainuun sote (varajäsen Rautio Maarit, Kainuun sote)
Pikkarainen Saara, vastuuvalmistelijä, puh.joht./siht. Kainuun sote

Pysyvät asiantuntijajäsenet:

Ahopelto Maire, Kainuun soten kuntayhtymän johtaja, soten muutosjohtaja
Tolonen Eija, sote-koordinaattori, Kainuun sote
Ahonen Esa, hallintoylilääkäri, Kainuun sote

Työryhmän jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti kokouksiin. Pääsääntöisesti kokouksiin ovat osallistuneet varsinaiset jäsenet ja heidän poissaollessaan nimetyt varajäsenet. Lisäksi useita asiantuntijoita on osallistunut työryhmään valmistelun eri vaiheissa.

Työryhmä on työskennellyt työohjelmansa (syksy 2018) mukaan, jonka Vate on kokouksessaan 27.8.2019 hyväksynyt. <http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182086-5> sekä 26112018 hyväksynyt työryhmän Työohjelman vuodelle 2019 (ja 2020)

<http://kainuunliitto.oncloudos.com/kokous/20182099-12-1.PDF>.

Lisäksi työryhmä on täydentänyt työohjelmaansa vuosille 2019 ja 2020, jonka Vate 17122018 hyväksynyt <http://kainuunliitto.oncloudos.com/kokous/20182102-5-1.PDF>.

3 TYÖRYHMÄN KESKEISET TUOTOKSET

3.1 Liikelaitoksen tehtävien määrittelyä ja organisoituminen

Soten tuottamisen työryhmä TR 8 tehtävänä oli ”valmisteilla olevan maakuntalain ja sote-järjestämislain edellyttämien tuottajan tehtävien määrittely”. <http://kainuunliitto.oncloudos.com/kokous/20172046-17-1.PDF> Liikelaitoksen tehtävistä on määritelty Hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta, HE 52/2017.

Liikelaitoksen organisoitumista työryhmä käsitteli useissa kokouksissaan sekä soten järjestämisen ja tuottamisen työryhmien yhteisessä työpajassa. Tarkoituksena olisi, että Soten järjestämisen organisaatio muodostuisi elämäntarpeellisesti ja on siten tarkoituksenmukaista, että myös liikelaitos rakentuisi samalla rakenteella. Työryhmä esitti elämäntarpeellisen mukaisen rakenteen liikelaitoksen organisoitumiseksi. Liikelaitokseen siirtyvän henkilöstön määrä olisi alustavan arvioin mukaan: Soten tuotannon henkilöstömäärä noin 3200 työntekijää ja pelastuspalvelujen henkilöstömäärä noin 85 työntekijää.

Liikelaitoksen tulosalueet tai vastaavat olisivat: perhepalvelut, sairaanhoidon palvelut, terveyden ja sairaudenhoitopalvelut ml ensihoito ja pelastuspalvelut sekä ikääntyneiden palvelut. Tulosalueille sisältyy päätettäväksi myös Asiakaseteli- ja Henkilökohtainen budjetti- palvelut. Maakunnan liikelaitoksessa tulisi toimimaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyskeskus (sote-keskus) ja suunhoidon yksikkö (hammashoitola).

Kainuun soten Terveydenhuollon järjestämisuunnitelmassa vuosille 2017–2020 on määritelty tulosalueittain nykyisten palvelujen järjestäminen kunnissa. Asiakkaan valinnanvapauden mahdollistuessa osa nykyisistä palveluista siirtyisi valinnanvapauden piiriin. Tulos- ja vastuualueiden johdon kanssa valmisteltiin tulevaa muutosta määrittelemällä palveluja, jotka siirtyisivät sote-keskuksiin, suun hoidon yksiköihin, Henkilökohtaiseen budjetin- (HB) ja asiakasetelipalveluihin sekä in-house yhtiöihin.

3.2 Pelastustoimen tuotanto liikelaitoksessa

Pelastustoimen uudistus on tarkoitus toteuttaa osana maakuntaudistusta. Pelastustoimen järjestämisestä vastaisivat jatkossa 18 maakuntaa. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että kaikissa 18 maakunnassa on vuoden 2021 alusta alkaen oma pelastuslaitos. Sisäministeriö valmistelee uudistuksen vaatimat lainsäädäntömuutokset. Tällä hetkellä pelastustoimi on kuntien lakisäateistä yhteistoimintaa, jota hoitaa 22 alueellista pelastuslaitosta.

Pelastustoimen uudistuksella olisi yhteys sote-uudistuksen ensihoitoa koskeviin ratkaisuihin. Hallitus on linjannut, että kaikki 18 maakuntaa järjestäisivät ensihoidon. Näin pelastuslaitokset voisivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle.

Uudistuksessa on tarkoitus vahvistaa valtion ohjausta pelastustoimessa. Vahva ohjaus toteutettaisiin siten, että kun valtioneuvosto hyväksyy pelastustoimen valtakunnalliset tavoitteet, ja sisäministeriö ohjaa suoraan 18 maakunnan pelastustointa. Osa pelastustoimen tehtävistä voitaisiin koota yhdelle tai useammalle maakunnalle.

3.3 Terveyskeskusten kilpailukyvyyn kehittäminen, henkilöstön valmennus

Terveyskeskuksen kilpailukyvyyn kehittämisprosessia on valmistellut soten tuottamisen työryhmän lisäksi erillinen asiantuntijaryhmä Kainuun sotesta. Kilpailukyvyyn kehittäminen, henkilöstön valmennus kohdentuu terveyskeskuksen palvelutuotannon avovastaanotto toimintaan ja siihen osallistuvat terveysasemien kaikki henkilöstöryhmät. Keskeisiksi kehittämisen asiakokonaisuuksiksi on määritelty seuraavat prosessit: asiakas/potilas (asiakaskokemus), tieto, terveyshyöty, henkilöstö ja osaaminen, toiminta ja sen tulokset, talous, viestintä ja osallisuus osaksi toiminnan kehittämistä.

Kainuun julkisen terveyskeskusten kilpailukyvyyn kehittämiseen on haettu rahoitusta Kainuun maakunta-valmistelurahoituksesta. Ostopalveluna hankitaan valmennusta, joka tapahtuu terveyskeskuksissa ajalla 1.1. - 30.6.2019 ja osin syksyllä 2019, jona aikana henkilöstön ja esimiesten valmennusta. Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelutoimielin (vate) on käsitellyt asian kokouksessaan 22.10.2018 ja päättänyt myöntää ostopalveluun 27 000 € esityksen mukaisesti.

<http://kainuunliitto.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20182090-3>

Henkilöstön valmennuksen ostopalvelu hankitaan NHG Consulting Oy:lta, jonka kanssa tehty toimeksiantosopimus on voimassa 30.10.2019 asti. Henkilöstön valmennus toteutuu Kainuun soten Terveiden ja sairauenhoidon tulosalueella, sen Vastaanotto ja terveyskeskussairaaloiminnan vastuualueella, josta toteutuu kehittämisprosessin ohjaus ja seuranta.

3.4 Muutosinfot terveyskeskusten vastaanotoille

Muutosinfot terveyskeskusten vastaanottojen henkilöstölle toteutettiin ajalla 2.- 21.11.2018. Infojen teemoina olivat 1) Yleistä maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelusta, 2) Henkilöstön asema sote-uudistuksen voimaan tullessa, 3) Soten liikelaitos ja sen tehtävät, 4) Terveyskeskusten kilpailukyvyyn kehittäminen, henkilöstön valmennus – kehittämisprosessi.

Muutosinfoihin osallistuivat Paltamon, Ristijärven, Kuhmon, Suomussalmen ja Sotkamon tk-vastaanottojen henkilöstöä, yhteensä noin 40 henkilöä. Kajaanin ja Hyrynsalmen tk-vastaanottojen henkilöstöille oli tarkoitus järjestää muutosinfot lakien voimaan tullessa alkuvuodesta 2019. Muutosinfojen toteuttamisesta vastasivat soten tuottamisen vastuuvastavalmistelijat ja henkilöstösuunnittelijat. Raportti muutosinfoista on hyödynnettävissä Kainuun sotessa.

3.5 Soten tuottamaisen työryhmän toimintaa

Soten tuottamisen vastuuvalmistelijat ja tuottamisen työryhmä ovat osallistuneet aktiivisesti työohjelmansa mukaisiin valmistelutehtäviin.

Toimijat	Osallistuminen	Tehtävä	Järjestäjä
Työryhmän kokoukset TR8, sis. useita asiantuntijakuulemisia	15 kokousta	Työsuunnitelman mukaiset kokoukset	Soten tuottamisen työryhmä TR8
Soten järjestämisen ja tuottamisen sekä vaten yhteinen seminaari/työpaja Kainuu	3 seminaaria/työpajaa	Työryhmien työsuunnitelmat Järjestäjän ja tuottajan roolit sos. ja terv.huollossa	Vate ja TR7 ja TR8
Seminaarit ja työkokoukset	Useita kansallisia ja alueellisia	Osana maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanoa, kansallisia ja alueellisia	STM/THL/Kainuun maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu
Soten muutosjohtaja/sote-koordinaattori, järjestämisen ja tuottamisen työryhmien vastuuvalmistelijat	1-2 x/kk	Valmistelukokoukset	Kainuun sote
Soten tuottamisen ”työrukkanen”, työryhmän soten henkilöstöä	4 kokousta	Valmistelukokoukset	Kainuun sote
Kansalliset verkostot	5 työkokousta https://www.innokyla.fi/web/tyotila6935078/materiaalit	Palvelukokonaisuudet ja palveluketjut (PKPK)	THL/STM
Liikelaitosseminarit/työkokoukset	5 seminaaria (skype)	Liikelaitoksen tehtävien määrittelyä, järjestäjän ja tuottajan erottaminen, ohjausmekanismit ym.	Maakunnat
Terveyskeskusten kilpailukyky ja ketjutus, työkokoukset/seminaari	7 työpajat (skype)	Maakunnalliset terveyskeskusten kilpailukykyyn valmennushankkeet ja Sitran ”Huomisen terveyskeskus”-ohjelmat	SITRA
Terveyskeskusten kilpailukykyyn kehittäminen Kainuussa työryhmä	8 kokousta	Kainuun TK – vastaanottojen henkilöstön valmennus. Valmisteltu kehittämissuunnitelma, kilpailutus ja ehdotus palvelun tuottajaksi.	Kainuun sote
Käynnit TK vastaanotoilla, henkilöstön muutosinfot	Kainuun julkiset terveysasemat 11/2018	Muutosinfot kunnissa	Soten tuottamisen vastuuvalmistelijat, henkilöstösuunnittelija
Vate toimiston ja vastuuvalmistelijoiden kk kokoukset	noin 1 x/kk	Ajankohtaiset valmisteluasiat	Valmistelujohtaja ja valmistelijat

4 LOPUKSI

Maakunta- ja sote -uudistuksen valmistelun päättyessä kainuulaisten sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut järjestetään ja tuotetaan edelleen Kainuun soten integroituina palveluna.

Työryhmän valmistelutyöstä jää organisaation hyödynnettäväksi osaamisen vahvistumisen ja verkostojen lisäksi erityisesti Terveyskeskusten kilpailukyvyyn kehittäminen -henkilöstön valmennus, Palvelukokonaisuuksien ja palveluketjujen kehittämistyö THL:n verkostoissa, Pelastuslaitosyhteistyö (alueellinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen), Terveyskeskus vastaanottojen muutosinfot henkilöstölle sekä monipuolinen yhteistyö kansallisissa ja alueellisissa tapaamisissa.

Soten tuottamisen työryhmä on valmistelutyössään edennyt työohjelmansa mukaisesti huomioiden kansallisen valmistelun eteneminen. Työskentelyyn on jossain määrin vaikuttanut aikataulu- ja sisältömuutokset eduskuntakäsittelyn aikana. Uudistuksen aikataulu on siirtynyt useita kertoja ja sisällöt ovat muuttuneet sote- ja perustuslakivaliokuntien käsittelyjen aikana.

Alueellinen yhteistyö eri organisaatioiden välillä on ollut sujuvaa. Työryhmän työskentely on ollut asiantuntijuuteen pohjautuvaa ja valmistelutyötä tukevaa. Kainuun sote ja sen henkilöstö ovat olleet keskeisinä toimijoina soten tuottamisen valmistelutyössä.